

Katoliški GLAS

UREDNIŠTVO IN UPRAVA:

34170 Gorica, Riva Piazzutta, 18 - Tel. 83-177

PODUREDNIŠTVO:

34135 Trst, Vicolo delle Rose, 7 - Tel. 414646

Polletna naročnina L. 2.000

Letna naročnina L. 4.000

Letna inozemstvo L. 5.000

Poštno čekovni račun: št. 24/12410

Leto XXVI. - Štev. 16 (1298)

Gorica - četrtek, 18. aprila 1974 - Trst

Posamezna številka L. 100

Junak naših dni Bivša cona B in stališče italijanskih strank

Sovjetski pisatelj Nobelov nagrajenec Aleksander Solženecin je v tem trenutku gotovo eno najimenitnejših imen na svetu, o katerem govori vsa svetovna javnost in se živo zanima za njegovo nadaljnjo usodo.

Francoški pisatelj Malroux je odločno zapisal: »Solženecin je eden največjih sodobnih ljudi, ki ga moramo občudovati.« Zanimivo pa je, da je slovenski publicist D. Rupel napisal besede, da je doba, ki jo zdaj živimo naravnost: Tisočletje Solženecina!

Zanimivo zato, ker je ta oznaka zadela na odpor v Ljubljani sami in se je Zagreb postavil z »Vjesnikom« celo v vrsto tistih, ki Solženecina obrekujejo kot »breznačajnega pamfletista«. Solženecin je postal tako »svetovno znamenje, kateremu se bo nasprotovalo«, pa seveda ga tudi občudovalo.

Zdaj ko ga je Sovjetska zveza poglajala nasilno za meje domovine v izgnanstvo, ga vabijo na vse strani, da bi se udomil pri njih: norveška vlada ga vabi k sebi, Amerika mu ponuja profesorsko mesto na univerzi, drugi v knjižnicah, v Venezi so javno manifestirali zanj, Svica pa si šteje v čast, da si je izbral njo za sedanje bivanje.

in zakaj vse to? Zato ker je Solženecin postavil s svojim nezlomljivim značajem in svojo nepodkupljivo resnicoljubnostjo ter s svojo veliko literarno umetnostjo lik junaka, resničnega »heroja« današnjih dni, kot jih ni veliko. Morda je tak še njegov prijatelj in soborec sovjetski akademik Saharov, »oče sovjetske vodilne cevi za pravice človeka v deželi največje protičloveške tiranije, ki ima namen za jeli ves svet ter svobodo vesti in človeškega dostojanstva podjarmiti nasilju.

Solženecin je oktobra 1973 zapisal, ko je pričakoval napad na svojo fizično osebo: »Če pade odkod udarec name in ostanem živ, zagotavljam vam, da bom ostanek življenja in svoje pero posvetil temu, da bi morilci ne triumfirali, temveč propadli.« Pa to ne misli samo na nameravane morilce svoje lastne osebe, temveč cilij njegove borbe je ne pustiti triumfirati morilcem ruskega naroda ne drugih narodov, ki jim je marksizem pripravil v zadnjem pol stoletju grmade genocidov.

Vsi njegovi romani od Ivana Denisoviča prek Rakastega oddelka, Prvega kroga, 14. avgusta do Otočja Gulag, ki je izšel v Parizu zadnje dni lanskega decembra, imajo za vsebino, odkriti svetu nečloveško ravnanje s pripadniki drugačnega mišljenja in z nasprotniki sovjetskega komunizma v Stalinovi dobi koncentracijskih taborišč.

V SLUŽBI RESNICE

Zadnja njegova knjiga Otočje Gulag je opis živih dogodivščin priči iz koncentracijskih taborišč v letu 1930 po vsej Sovjetiji, ko je bilo 129 »lagerjev« in je bilo v njih do 15 milijonov »sužnjev«. Ko se je režim polastil enega rokopa, ki ga je imela tajnica, katera si je potem sama vzela življenje, se je pisatelj takoj odločil, da izda drugi primerek v Parizu.

Se prej pa je napisal pismo ruskim pisateljem in občinstvu, »naj ne sodeluje z režimom, na katerem temelji sovjetski sistem«. Istočasno pa je napisal pismo tudi najvišjim sovjetskim vodjem, ki je prišlo šele pred kratkim v javnost, v katerem najprej predstavi režimu, da je bilo 66 milijonov ljudi iztrebljenih v Sovjetski zvezi iz razrednih, ekonomskih in političnih vzrokov od trumfa revolucije 1917 do zdaj. Torej ne zaradi vojne, temveč zaradi komunističnega sistema, ki je načrtno uničeval buržoazijo, kulake in politične nasprotnike.

Zadnji Vestnik slovenskih protikomunističnih borcev prinaša opis dveh takih rododomorov v Ukrajini v letih 1931-34, ko je samo zaradi kolektivizacije podeželja do 8 milijonov dobro stoječih kmetov-gruntarjev prišlo ob življenje. To je nečloveški sistem, ki se ne ozira na človeka

in ga pohodi kot mravljo, če ne gre v njegov račun.

Zdaj je Solženecin imel pogum vreči to v obraz odgovornim za usodo Sovjetske zveze ter jim je odločno zapil: »Odvrzite že s sebe to marksistično srajco, potno, namočeno s krvjo, srajco, ki ne pusti našemu narodu dihati, kajti pomeni mu kri teh 66 milijonov oseb!«

Tudi to jim pove: »Kremelj more rešiti Rusijo, če dovoli ljudem državljanske svobode, svobodo tiska in vere, vesti ter svobodne volitve, v katerih kandidati ne bi bili komunisti... Naj pusti komunizem Kitajcem, ki grozijo Sovjetiji z ideološko vojno, ki bi bila najdaljša in najbolj krvava v človeštvu. Trajala bi 10 do 15 let, ktere konec bi pomenil tudi konec ruskega naroda. In to samo zaradi ideologije, ke je že zdaj mrtva. Zaradi ideologije, ki je bila prenesena k nam od zahoda (Marx je bil Nemec) in je vzburala in izmučila naš narod.«

Konča pa pismo: »Sem prepričan, da se bo naš narod naglo opomogel od te bolezn in zaupam, da se bo to zgodilo prej ko bi bilo prepozno.« Zahteva še prekinitev kolhozne sistema (prav tistega, za katerega vpeljava je Stalin žrtvoval milijone življenj!), ker se je izkazalo, da ni uspel, kajti »v 46 letih ko nam vlada marksizem, nam sedaj primanjkuje 20 milijonov ton žita.«

Kar je povedal v teh pismih, je umetnik opisal v dokumentiranem romanu o »koncentracijskih taboriščih« za časa tik pred drugo svetovno vojno. In s takim tiranom se je povežala zahodna demokracija, ki sta jo vodila Churchill in Roosevelt, o katerima pravi, da so ju ti zaporniki imenovali naravnost »budali«.

Zavzel se je za generala Vlasova, ki je hotel osvoboditi Rusijo te tiranije, pa so ga Angloamerikanci vrnili »krvniku«. S tem je — lahko bi rekel — dal priznanje tudi našim domobrancem, ki so jim za borbo proti komunistični tiraniji prav takšno usodo določili zahodni nespametni državniki.

Kdaj bodo slovenski oboževalci Stalina iz onega časa priznali svojo veliko zmoto, ko so zakrivil, da so njih zapejanci »umirali s Stalinovim imenom na ustnah« in si želeli — po Kardeljevi ponudbi — samo eno veliko izpolnitev: popolno in dokončno vključitev Slovence v to in tako Stalinovo Sovjetsko zvezo? To zmoto je priznal Džilas. Nekaj takega je priznal v pesniški obliki Kocbek, ko opisuje, kako z navdušenjem je preskakoval revolucionarne ovire, zdaj pa, ko se je čas revolucije unesel, se »ne more več spomniti, kaj je tedaj iskal?« Morda se spominja, kaj je našel? To Stalinovo nečloveško tiranijo, ki jo obsoja Solženecin v tako dokumentiranih romanah in v svojih poslanicah in z vsem svojim občudovanjem vrednim zadržanjem.

Solženecin je s svojim pogumom v Sovjetiji postavil resničnega »heroja«. Da ga ni zadela smrt že tam, je vzrok tudi svetovna solidarnost s tem velikim pisateljem, kajti predstavniki severnih evropskih držav so izjavili, da bodo zapustili pogajanja za evropsko varnost, ki si jih Sovjetija tako želi, v primeru, če se Solženecin kaj zgodi. Ubili ga niso, pač so ga ranili bolj kot bi ga s smrtjo. Toda kakor je Solženecin preziral smrt pod zavestjo svojega poslanstva, tako bo tudi prenesel izgnanstvo, ki mu po sedanjih izjavah pomeni »po urah dela doma silencijum«, kajti njegovo globoko prepričanje je: »Lahko me ubijejo, ne morejo pa ubiti resnice.«

In ta stoji v vsej jasnosti pred nami, za večnost postavljena v knjige po zaslugi Solženecinovega junaškega peresa. T. D.

Povabljen v Avstrijo

Katoliška delavska mladina je na svojem zasedanju v Innsbrucku sklenila, da bo povabila za prihodnje leto na obisk znanega brazilskega škofa Helderja Camaro. Govoril naj bi tudi v Celovcu.

V zvezi z znano italijansko noto z dne 11. marca, v kateri rimska vlada osporava državno suverenost Jugoslavije oziroma Slovenije nad ozemljem nekdanje cone B neuresničenega Svobodnega tržaškega ozemlja (področje Kopr in Buj), smo v našem listu že izčrpno poročali ter prikazali stališče obeh prizadetih strani ter na odmeve v obeh državah.

O nastalem sporu med Italijo in Jugoslavijo glede njune meje je pisal tudi največji ameriški list »New York Times« ter izrazil začudenje, da omenjeni evropski državi po dvajsetletnem plodnem in vzornem sodelovanju ponovno oživljata spor, ki je bil rešen z Londonskih sporazumom leta 1954. Tudi drugi časopisi v Evropi so bolj ali manj izrazili začudenje, da se skuša v današnjih časih osporavati že desetletja ustaljeno mejo.

Za nas zamejske Slovence je posebnost zanimivo in poučno, da se seznanimo z odmevi in stališči italijanskih političnih strank ter delavskih sindikalnih organizacij in drugih. Da desničarski krogi ter neofašisti odkrito odobravajo korak italijanske vlade, je povsem razumljivo, saj je le-ta v bistvu sprejela njihovo tezo o neugasli suverenosti nad obalno Istro ali tako imenovano »cono B«.

Tako je tržaški dnevnik »Il Piccolo« izrazil polno priznanje vladi in zunanjemu ministrstvu, da je z omenjeno noto oživilo vprašanje bivše »cone B«.

Ostali italijanski tisk (razen fašistično-desničarskega) sicer ni pel slave vladi, a tudi kritiziral je ni preveč. V tem se vidi, kako je italijanska javnost občutljiva glede

meje tu na vzhodu, da se nihče ni zagal v stališče Farnesine (plača zunanega ministrstva v Rimu).

Slovenski tisk v Italiji (Primorski dnevnik, Katoliški glas, Novi list, Gospodarstvo) je prizadeto poročal o zaostitvi v zvezi z mejo med Italijo in Jugoslavijo ter ni odobral pogrevanja starih sporov, ker bi od nadaljnjega zaostitve bili prav Slovenci prvi, ki bi občutili negativne posledice in bi bili na splošno najbolj prizadeti bodisi kot obmejno prebivalstvo bodisi kot narodnostna skupnost. Kljub temu da omenjeni listi niso uradno glasilo nobene politične stranke, so dovolj zgovorno povedali svoje stališče oziroma razpoloženje slovenske zamejske javnosti.

KAJ PA POLITIČNE STRANKE IN DRUGE ORGANIZACIJE?

Od političnih strank, ki se potegujejo za glasove Slovencev, je jasno in odločno stališče za priznanje sedanje meje med Italijo in Jugoslavijo zavzela le Slovenska skupnost. Za dokončnost sedanjih meja se je izrekla tudi SKGZ (Slovenska kulturno-gospodarska zveza), ki izdaja Primorski dnevnik in se drugače precej naslanja na levičarske politične sile, predvsem na KPI in PSI. Zato je od teh sil pričakovala — a zaman — da bodo njeno stališče podprle, saj SKGZ odraža težnje številnih slovenskih kulturnih in gospodarskih ustanov.

Vse druge politične in sindikalne organizacije ali sploh niso zavzele stališča ali pa so v svojih izjavah tako splošne, da kot Slovenci ne moremo biti z njimi za-

dovoljni. Nobena skrivnost ni, da so določeni zamejski krogi, ki stalno podpirajo internacionalistične politične stranke, od le-teh pričakovali ustrezne reakcije na stališče vlade do mejne črte sosednje republike. V istih krogih zatrjujejo, da bi to bile dolžne storiti tako po svoji internacionalistični opredelitvi, na katero se v svojih idejnih programih sklicujejo, kot zaradi svojih slovenskih pristašev. Tega pričakovanja torej niso izpolnile ne v vslednjem poravnal. Konkretno ne obsojata vladnega koraka. Odras njunega previdnega zadržanja je tudi v tem, da nista po svojih poslancih vložili nobenega vprašanja ne interpelacije v parlamentu v zvezi z omenjeno diplomatsko noto.

Takšno zadržanje KPI in PSI je razočaralo posebno njune volivce, druge zamejske Slovence pa je še bolj utrdilo v prepričanju, da ni pametno vključevati se v italijanske stranke ter jim prepustiti našo usodo. Ponavljamo: za zamejske Slovence je priznanje sedanje meje med Italijo in Jugoslavijo bistvene življenjske važnosti, zato bi jih morale stranke, ki glasno zatrjujejo, da hočejo ščititi njihove življenjske interese, v tem trenutku odločno podpreti. Tega pa niso storile ne KPI ne PSI ne KD.

RAZOČARANJE V JUGOSLAVIJI

Veliko razočaranje nad demokratičnimi italijanskimi silami, kakor označujejo v sosednji Jugoslaviji levičarske sindikalne in politične stranke, je opaziti v uradnih političnih forumih v Sloveniji in Jugoslaviji. Vidne jugoslovanske osebnosti so od omenjenih sil pričakovale moralno in politično pomoč, ko so označile noto rimske vlade za odraz pritiska desničarskih in iredentističnih krogov.

Govorniki na protestnih zborovanjih so stalno pozivali »italijanske in demokratične sile, naj zavrnejo takšne poskuse rušenja dobrih sosedskih odnosov in spodkopavanja obstoječih mej med obema državama«. Govornik v Koprju je pred 20-tisočglavo množico dejal: »Prav zato pričakujemo, da bodo tudi napredne in demokratične sile v svetu odločno zavrnile grobe posege v ozemeljsko nedotakljivost Jugoslavije; to še posebej velja za demokratične sile v Italiji.«

No, in te »demokratične sile« (beri: levičarske) se niso odzvale klicu po internacionalistični solidarnosti in obsodile stališča vlade. Pustile so na cedilu vse, ki so v njihovo pomoč verjeli in pričakovali. Dopisniku italijanskega ilustriranega tednika »Epoca« je neki vladni funkcionar v Beogradu potožil: »Zakaj ni Berlinguer (tajnik KPI) izkoristil priložnosti ob razpravi o zaupnici Rumorjevi vladi v parlamentu in jo pozval k odgovornosti za izraženo stališče o meji z Jugoslavijo? Ali je »zgodovinski kompromis« z vladno Kršćansko demokracijo že tako napredoval, da se je ne upa nadlegovati?«

(se nadaljuje na 2. strani)

Letošnja velika noč v Rimu

Zdravniki so letos prepovedali sv. očetu, da bi obiskal za veliko noč kako revno župnijo na robu rimskega mesta, ker je še oslavljen od prebolele influence. Niso pa mu mogli preprečiti, da ne bi opravil slovesne sv. maše ob 11. uri dopoldne na prostem pred vhodom v baziliko sv. Petra in da ne bi opoldne nagovoril dvesto tisoč vernikov, ki so se zbrali na trgu sv. Petra in jim podelil apostolskega blagoslova.

Vreme je bilo v Rimu za veliko noč precej neprijetno. Nebo je bilo svinčeno in grozil je dež, ki je popoldne tudi prišel; vendar pa so se mogle vse svečanosti pri Sv. Petru nemoteno vršiti.

Pri slovesni sv. maši, ki je bila v latinščini, sta bili berili prebrani v angleščini in francoščini, evangelij pa v španščini. Velikonočni pozdrav pa je sv. oče izrekel v dvanajstih jezikih: italijanskem, francoskem, angleškem, nemškem, španskem, portugalskem, grškem, poljskem, ruskem, kitajskem, vietnamskem in korejskem.

Verujočim je sv. oče izrekel željo veselja in miru; prijateljem brez vere, ki so začuden in nezaupljivo gledajo na naše versko doživetje, je zaželel, da bi postalo zanje argument razsvetljenja. Trpeče je povabil, naj se oklenejo vstalega Kristusa. Vsemu svetu, naj posluša njegov glas ali ostaja gluha, je zatrdil, da vstali Kristus živi; nekega dne bo odstranjen tudi kamen z našega groba in naš pepel po oživel. Čudež je to, seveda, toda prav na čudežu vstajenja sloni naša vera. In v tem je naša radost: zmaga nad smrtjo.

To vključuje dvojce: zavrniti moramo puhli evangelij uživanjaželjnosti, katerega se toliki oklepajo in je filozofija lažnega upanja; okleniti pa se moramo Kristusovega evangelija, ki je zakon križa, žrtve,

služenja bližnjemu, ljubezni, bolečine in dolžnosti.

Gradeč na zgledu Jezusa Kristusa in njegovi milosti nam nudi praznovanje velikonočne skrivnosti edino pravo in modro razlago človeškega življenja. In čeprav to življenje konča v časnici smrti, nosi v sebi klice prerojenja, vstajenja in večnega življenja.

Za Tita cone B ni več

V Sarajevu je imel jugoslovanski predsednik Tito v ponedeljek 15. aprila govor, v katerem je odločno zavrnil znano italijansko noto, v kateri se poudarja italijanska suverenost nad bivšo cono B in zatrdil, da to kar je nekoč bila cona B, to je danes Jugoslavija.

Mi smo se morali — je dejal — pod pritiskom odreči Trstu in coni A. Če bi se kdo lahko potegoval za katero izmed obeh con, bi to pravico imeli mi. Toda mi ne želimo tega problema pogrevati. Zelim si pomiritve. A naj vsi vedo: pri nas ni cone B; to je del našega ozemlja in sicer za zmeraj. To kar je bila nekoč cona B, to je sedaj Jugoslavija. Mi smo to plačali s krvjo. To je naša zemlja, tukaj so naši ljudje.

Vendar ta pritisk ni nastal naključno. Ni samo italijanska stvar, temveč tudi stvar Atlantskega pakta. Niso mar te dni Amerikanci »slučajno« pripravili skupaj z Italijani manevrov na Jadranskem morju, prav ob naših mejah? Biti moramo zato previdni.

Jaz bi želel, da bi se položaj spet pomiril, toda tona italijanske note ne bomo pozabili. To bo ostalo kakor brazgotina v naših odnosih.

Razporoka in glasovanje po vesti

Bodoči referendum, ki bo odločil, če naj ostane ali pade »zakon Fortuna-Baslini« o razporoki, sega globoko v našo vest. Saj v resnici ne gre le za razporoko, temveč tudi za splav in mamila. Pri referendumu je vsak volivec tudi zakonodajalec, ki s svojim glasom sodoča o državni zakonodaji. Kdor pa o nečem sodoča, je sodegovoren v vesti, pred sodržavljan, pred Bogom.

Cesto nam pravijo: »Voli po vesti! Glasuj po svobodni izbiri! Spoštuj svobodo vesti tudi drugače mislečih!« Toda, kaj je vest? V čem je svobodna izbira in svoboda vesti? Vse se mi zdi, da če je kak pojem nejasen, meglen in dvoumen, takšen, da ga vsako tolmači po svoje, so to prav ti pojmi!

STRAHOVITA POJMOVNA NEJASNOST

Videc in prerok škof Jeglič je pred petnajstisočglavo množico v Celju govoril o času »velike hudobije«. Mi živimo v času »velike prevare«. Godi se nam kakor potniku, ki je šel v Jeriho in padel med razbojnike, ki so ga izropali in pustili kraj poti težko ranjenega. Odvzeli so nam luč žive vere, svet idealov in vrednot, jasnost moralnih pravil, sijaj krepostnega življenja, groznil pred zlom in grehotami. Izropali so nas smisla življenja, polnosti resnice in dobrote. Iztrgali so nam celo zmožnost, da bi se medsebojno sporazumeli, ker so nam ukradli celo — besede!

Ukradli so nam besede. Našim iskrenim in poštenim besedam in izrazom so podvrgli kukavičja jajčeca ponarejenega pomena: besedi »vesti« so podvrgli pomen brezvestnosti; besedi »svoboda« so dodelili pomen razbrzdanosti in razvrata; izrazu »svoboda vesti« so podtaknili pomen notranje neobveznosti; izrazu »svobodno odločanje« ali »osebni izbiri« so dodelili vlogo pravice do lastne volje. Pod geslom osvobajajoče naprednosti in socialne sodobnosti nadaljujejo svojo borbo za prevlado laži, zmote in popačenosti.

Vrnimo besedam prvotni namen! Ljubiteljem luči in resnice, ki bi se radi iztrgali tiraniji prevare, pojasnimo, kaj pomenijo besede: pravilna vest, svobodna volja, svoboda vesti, spoštovanje svobode vesti pri soljudih. Ko nam bodo ti pojmi jasni, bomo lahko modro razsojali in se pametno odločali.

PRAVILNO OBLIKOVANA VEST

Vest je glas naše najgloblje notranjosti, ki nam sporoča, kaj je dobro in kaj zlo, in ki nam naroča, naj delamo dobro in se izogibamo zlega. Pesnik Ovidij je zapisal, da je vest »Bog v nas«, ameriški državnik Washington pa, da je »iskrica nebeskega ognja«. Vsi zaznavamo vest kot občutek dolžnosti, kot notranji ukaz, kot postavbo, ki je zapisana od Boga v naše srce. Prav v tem, da je človek poslušen tej postavi srca in razuma, v zvestobi do vesti, je resnično človekovo dostojanstvo. Čim bolj uresničujemo ukaze vesti, tem bolj se oddaljamo od slepe samovolje in ostvarjamo resnico in pravico.

Vest se zaradi nepremagljive nevednosti lahko moti, ne da bi s tem izgubila svoje dostojanstvo. Zato pa smo dolžni vest pravilno oblikovati. Je svoboda vesti, ni pa svobode od oblikovanja pravilne vesti, kajti vest ne narekuje svojih pravil, pač pa ta pravila priznava za obvezna neodvisno od svojih želja. Kristjani se moramo pri oblikovanju svoje vesti ozirati na nauk Cerkev, ki je učiteljica resnice in načel naravne prava, to je dostojanstva človeške osebnosti. Ne vrši dolžnosti glede pravilnega oblikovanja vesti tisti, ki se premalo meni za iskanje resničnosti in dobrega s poukom, vzgojo, z medsebojnim razgovarjanjem, ali pa ki se prepusti »toku življenja«, popačenemu javnemu mnenju, grešnim navadam. Kdor greši proti luči, mu vest v kazni oslepi.

ODLICNOST SVOBODNE VOLJE

Poleg razuma je svobodna volja največja človekova odlika, znamenje njegove bogopodobnosti. Kakor Bog vlada nad vesoljstvom, tako vlada človek s hotenjem nad svojimi odločitvami. Človek je, kar hoče. »Predložil sem ti življenje in smrt, blagoslov in prekletstvo: izvoli si življenje, da boš živel« (5 Mojz 19). Človekovo dostojanstvo zahteva, da se človek pri svojih dejanjih ravna po zavestnem in svobodnem odločanju, to se pravi osebno, iz notranje pobude in iz notranjega nagiba, ne pa pod vplivom slepega nagona ali pod pritiskom zunanega nasilja.

S tem, da se človek svobodno odloča, sprejema odgovornost za svoje ravnanje. Vsak človek bo moral pred božjim sodnim

stolom dati račun o svojih odločitvah, račun glede vsega, kar je storil dobrega ali hudega. Svobodna volja je visoka odlika človeške osebnosti, osnova je za služenje in za zadolžitev, za plačilo in za kazni. Polna je odgovornosti.

SVOBODA VESTI

Človek ima pravico in dolžnost, da sledi svoji vesti. Vest je tista, ki brž in neposredno presodi, ali je nekaj dobro ali slabo, z voljo se nato odločimo za eno ali drugo. Vest je luč, ki razsvetli temine, ki ugotovi, kje je zaklad in kje prepad; svobodna volja pa je, ki se odloči ali za zaklad, da ga dvigne in ovrednoti, ali za prepad, da se samomorilec vrže vanj.

Svoboda vesti ni dokončna in absolutna. Veže jo dolžnost, da iskreno išče resnico, da se spoznane resnice oklene in da uravnava življenje po njenih zahtevah. Vest je nadalje socialno pogojena: človek živi v družbi in je zato družbeno odgovoren; pri uveljavljanju svojih pravic se mora ozirati na pravice soljudi in na dolžnost, da prispeva k javni blaginji.

Svoboda vesti ni nikako notranja neobveznost ali libertinizem, ki ti vse dovoljuje. Vest te namreč bolj veže kot oprošča: veže te na spoznano resnico, na dojete dolžnosti, često te s pekočimi očitki obsoja.

V čem je torej resnična svoboda vesti? V tem, da se smemo svobodno odločati za dobro ali tudi za slabo? Nikakor ne! Odločiti se moraš za to, kar ti vest sporoča kot dobro. V čem je torej ta svoboda? Svoboda je v tem, da se smeš odločiti in ravnati po svoji najboljši vesti v tistih zapletenih bivanjskih primerih in mejnih položajih, ko si v duhovni stiski in zagati, pa začutiš v vesti, da smeš izbrati izhod iz stiske z načinom ravnanja, ki ni v skladu ali ki je celo nasproten veljavnim zapovedim. Koncilski izjava o verski svobodi pravi: »Ukaze božje postavljamo dojem in priznava človek prek svoje vesti. Po njej se je dolžan zvesto ravnati pri vsej svoji dejavnosti.«

SPOŠTOVANJE SVOBODE VESTI

Živimo v svetu križajočih se nazorov in pogledov na življenje. V pluralistični družbi je na pretek raznolikost tudi v osebnih prepričanjih. Mirno sožitje zahteva, naj bodo ljudje široki, strpni in spoštljivi do mnenj in prepričanj soljudi. Tu se postavlja načelo o spoštovanju, ki naj ga imamo do svobode prepričanja in do svobode vesti drugih: nikakor nam ni dovoljeno, da bi smešili ali se norčevali iz prepričanja, ki je drugim sveto, ali da bi celo koga silili, da bi ravnal proti svoji vesti.

Spoštovanje pa ni odobravanje. Dolžan sem spoštovati zavest in prepričanje slehernega človeka, ker to zahteva njegovo dostojanstvo; a če je to prepričanje zmoteno, napačno, imam pravico in dolžnost, da mu na olikan način predložim nevzdržnost njegovega mnenja. In enako sem dolžan spoštovati svobodo vesti svojega bližnjega; a če je ta vest nepravilna, zmotna, imam vso pravico, da mu ob spoštovanju njegovega odločanja skušam prispevati k temu, da si svojo vest pravilno izoblikuje.

PRI REFERENDUMU GLASUJ PO SVOJI VESTI

V luči teh razmišljanj si ne bo težko izoblikovati pravilno vest in trezno presojo o važnosti tega referenduma, ki bo odločil v veliki meri, če naj bodo naše družine enotne, zakonska zvestoba sveta in trajna, spočeta človeška bitja varna pred umor, doraščajoča mladina nezastupljena po mamilih in pognana na pot propasti in samomora.

Živimo v dobi velike prevare, ko smo zaradi spretnih manipulacij in zaslepljive propagande duhovno zasužnjeni. Vemo pa, da nas bo resnica osvobodila. Življenjska modrost nam pravi, naj prislusnemo božjim globlinam naše notranjosti, naši pravilno oblikovani vesti, da nas bo duhovno razsvetlila in kot igla magnetica vodila k resnici, dobroti in življenju.

Socializem in vera v Tanzaniji

Predsednik vzhodnoafriške države Tanzanije Nyerere se je med drugimi osebnostmi udeležil srečanja med političnimi in cerkvenimi voditelji v tanzanijskem glavnem mestu Dar Es Salaam. Dejal je, da država sicer izpoveduje socializem kot politični sistem, prepušča pa državljanu pravico, da pripada veri, ki si jo sam izbere. Obenem je pohvalil Cerkev v Tanzaniji, da je Cerkev ubogih kot si jo je Kristus zamislil.

Boj Kurdov za svobodo

Slovenci imamo žalostno usodo. Naše narodno ozemlje je razdeljeno na kar štiri države: Jugoslavijo, Italijo, Avstrijo in Madžarsko. Toda nismo samo mi deležni te grenke usode. V Mali Aziji, tam kjer v visokih gorah »divjega Kurdistana«, kot ga je označil pisatelj Karl May v eni izmed svojih z bujno domišljijo napisanih povesti, izvirata svetopisemski reki Evfrat in Tigris, se razprostira dežela Kurdov, razdeljena celo na pet držav: na Sovjetsko zvezo, Turčijo, Iran (Perzijo), Sirijo in Irak (nekdanjo Babilonijo in Asirijo).

Kurdi, indoevropski, Perzijcem zelo soroden narod, spadajo med najstarejše narode sveta. In vendar v svoji tisočletni zgodovini niso nikdar imeli lastne države. Skodraj zmeraj so bili podložniki drugih narodov in dobri vojaki tujih držav.

Samo ob koncu prve svetovne vojne se je zdelo, da bodo prišli do svoje države. Že jim je bila obljubljena kot tudi krščanskim Armencem (odcepili naj bi se od v vojni poražene Turčije, ki se je bojevala na strani cesarske Nemčije in avstro-ogrske monarhije), toda mešetarski Angleži so gledali le na svoje interese in pripomogli, da je Turčija lahko ohranila vse kurdsko ozemlje. Tako veljajo za Turke Kurdi še danes kot vzhodnoturška gorska plemena in so oropani vseh svojih narodnih pravic.

Težko je ugotoviti, koliko je pravzaprav Kurdov, ker so razdeljeni med toliko držav. Morda jih je sedem milijonov, morda celo dvanajst. Najmanj jih je v Siriji, največ v Turčiji, najbolj pa so osveščeni iraški Kurdi. Vodi jih sedaj že sedemdesetletni general Mustafa Barzani. General-ski naslov so mu dali Sovjeti.

Ko so namreč po drugi svetovni vojni še nekaj časa imeli zasedenega del iranskega ozemlja, ki je naseljen s Kurdi, so tam tudi ustanovili kurdsko republiko, ki naj bi se seveda vključila kasneje v Sovjetsko zvezo. Vodstvo republike je prevzel Barzani. Toda po pogodbi z Angloamerikanci je morala Sovjetska zveza izprazniti iransko ozemlje. S tem je bilo tudi konec kurdske republike. Barzani se je s svojimi varuhi zatekel na sovjetsko ozemlje in ostal tam dalj časa.

Kasneje se je vrnil v tisti del Kurdistana, ki pripada Iraku. Ta del pa tepe prokletstvo nafte, ki jo prav na tem ozemlju črpajo iz tal. Mesta Mosul, Kirkuk in Sulejmanija se nahajajo na kurdskem ozemlju, a iraška vlada v Bagdadu tega noče priznati. Načrtno naseljuje to bogastvo prinašajoče ozemlje z Arabci, Kurde pa poriva v gore.

Tako trajajo že leta in leta spopadi med Kurdi in Iranci na tem področju.

Posebnih vojaških uspehov iraška vojska ni dosegla, zato pa so znali Iranci tem bolj neusmiljeno strahovati kurdska naselja z bombami napalm.

Ko so v Bagdadu spoznali, da z vojaškimi akcijami ničesar ne dosežejo, so se odločili za drugo, dvoletno pot. Kurdom so začeli govoriti o bratstvu med Kurdi in Arabci, jih pozvali v boj proti skupnemu sovražniku (seveda je to izraelski »agresor« in z njim povezani ameriški imperialisti) in jim obljubili avtonomijo.

Toda ko so jo te dni objavili, se je izkazalo, da se s kurdske zastopniki sploh niso posvetovali ali sporazumeli. Nova avtonomija ni nobena avtonomija. Zlasti so izločili iz kurdskega avtonomnega ozemlja vsa področja, kjer so petrolejski vrelci. Zato so se Kurdi odločili za ponovni vojaški nastop.

Kurdi so v tej borbi precej osamljeni. Precej jim pomagajo Iranci, nekaj menda tudi Izraelci. Sovjetska zveza je Kurdom popolnoma obrnila hrbet, odkar je z iraško vlado sklenila 15-letno pogodbo o medsebojni pomoči.

Tudi Organizacija združenih narodov previdno molči. O portugalskih zločinih v afriških kolonijah, resničnih in napihjenih, je moč slišati na vsakem zasedanju, o zločinskem nastopanju Arabcev zoper Kurde pa nikdar, kot se ni slišalo o pobljanju črncev s strani Arabcev v Južnem Sudanu.

Pri tem pride do izraza tudi vsa dvoletna politika, ki jo vodi Tito do tako imenovanih osvobodilnih gibanj. Če se Titova Jugoslavija res tako zavzema za človečanske pravice, kot se s tem rada postavlja, zakaj ne nastopi pri svojih »priateljih« Arabcih v korist Kurdov?

Prav tu vidimo, da so besede o solidarnosti z narodi, ki se borijo za svobodo, le poceni fraze, ki se jih uporablja, kot to neki politiki prav hodi. Če pa to ne prinaša materialnih koristi, se vse te lepo zveneče fraze vržejo v ropotarnico. In prav v primeru Kurdov, ki se borijo za lastno svobodo, je tako.

OKNO V DANAŠNJI SVET

Dnevno na Dunaju 16 razporok

Avstrija je prva za Švedsko tudi v razporokah. Tako jih je bilo v Avstriji leta 1960 3.049 v prvih štirih letih zakona (od teh v prvem letu 359), leta 1970 pa v istem obdobju štirih let 4.354 (od teh 506 v prvem letu zakona). To je ugotovil prof.

Siegmund, ki pravi, da se je ustanova za kona v Avstriji močno omajala, podobno kot na Švedskem in ji grozi splošen razpad. Na Dunaju je povprečno na dan 1 zakonov civilno razvezanih. Posebno zlasti »zakoni po silii«, ko pričakujejo otroka. Število razporok je v zadnjih letih sicer nekoliko padlo; to pa zaradi tega, ker s mladi ljudje nočejo več vezati in se poročajo več, da potem nimajo težav o razporoki.

To pa je že nadaljnje znamenje razpada družbe. Kljub padanju števila razporok se namreč več število osirotelih otrok in takih »divjih zakonov«. Vse to pa je posledica napačnega gledanja na družino in zakon. Prvotni namen zakona so zamenjali z naziranjem o zakonu kot ustanovi za seksualno-erotično partnerstvo. Tako je postavljeno na preizkušnjo celotno gledanje in pomen zakona. V tem je pa največje zlo te moderne herezije, ki je posledica posvetenjskega gledanja na moralne vrednote.

Zdaj šele vem, da malo vem

Med največje teologe sedanosti štejejo nemškega dogmatika dr. Karla Rahnerja SJ. V začetku marca je obhajal svojo 70. letnico. Ob tem jubileju so ga zelo počastili. Sam Münchenski kardinal Döpfner ga je označil kot »moža doživite vere«, naj ostane še naprej »svetovalec škofov«.

Nesteto teoloških knjig je izdal, v katerih skuša podati modernemu človeku teologijo v luči sodobnega gledanja na vprašanja življenja in vere. Sam priznava, nekem razgovoru, da je »svoj nos vtaknil v vsa področja. Ko je kot mlad teološki profesor predaval in pisal razprave, se je čutil, da »obvlada« teologijo in je bil »volj« gotove nauka kot danes. »Sedaj pa se vedno bolj zavedam, kako malo vem.«

Tako je ta veliki teolog priznal, kako nedoumljiva je bogoslovna znanost, kateri ni mogoče postaviti meje, kje se začne boja modrost, katere pota so neizsledne. Čim postane teologija le še »znanost«, v nevarnosti, da zgreši svoje poslanstvo.

Častiljiv jubilej avstrijskega samostana

Slavni benediktinski samostan v Admontu na Gornjem Štajerskem praznuje leto 900 let svoje ustanovitve. Glavne slovesnosti bodo ob koncu letošnjega junija.

Papeško pismo o Marijinem češčenju

Dne 2. februarja, na dan Gospodovega darovanja, je papež podpisal pomemben dokument: »apostolsko ekshortacijo (spodbudno pismo) za ureditev in napredek češčenja prebl. device Marije«. Pismo je bilo objavljeno letos 22. marca. Namen ekshorte je, češčenje božje matere v duhu koncila prav usmeriti in pospeševati ter svariti pred neprimernimi oblikami tega češčenja v našem času, ki morejo voditi celo v neko krizo Marijinega češčenja.

Dokument ima tri dele: 1. češčenje matere božje v prenovljeni liturgiji; 2. smernice za prenovo Marijinega češčenja; 3. pobožnost angelovega češčenja in rožnega venca.

Prvi del je razdeljen v dve poglavji. Prvo daje pregled Marijinega češčenja v novih bogoslužnih knjigah: v bogoslužnem kalendarju, mislu, lekcionariju, molitvenem bogoslužju in novih obrednikih. Bogoslužne knjige poglobljajo Marijino češčenje, ga organsko vključujejo v obhajanje Kristusovih skrivnosti in mu pravilno odmerjajo edinstveno mesto, ki mu pripada v krščanskem kultu. V bogoslužnih knjigah najdemo vsebinsko bogate in prsrčno lične oblike Marijinega češčenja. Povsod je vidna tesna Marijina zveza s Kristusom in tudi njena naloga, ki jo ima v Cerkvi.

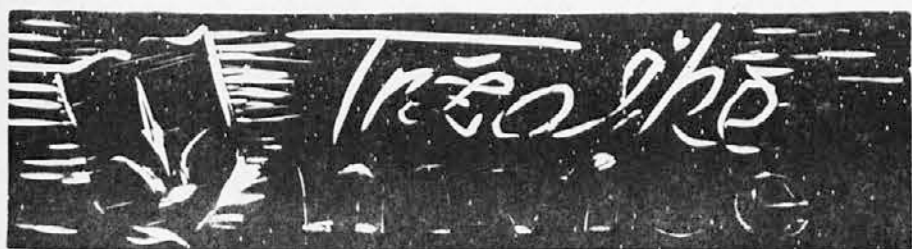
Drugo poglavje govori o Mariji kot vzoru češčenja v Cerkvi in za posameznika. Marija je poslušala božjo besedo, molila in slavila Gospoda, dala Kristusu življenje, darovala Sina in se združila z njegovo daritvijo. Cerkev hodi po njeni poti: poslušaj božjo besedo v bogoslužju, neprenehoma hvali Gospoda in moli za zveličanje sveta, daje življenje v zakramentih in daruje evharistično daritev.

Drugi del daje smernice za sodobno Marijino češčenje. Koncil želi, da razen liturgičnega Marijinega češčenja cveto tudi

druge oblike pobožnosti do Marije, zlasti tiste, ki jih je priporočilo cerkveno učiteljstvo. Nekatere oblike te pobožnosti pa je danes treba očistiti in znova pregledati, jim dati teološko vsebino, ki je sad temeljite in trezne presoje ter jo je sprejelo cerkveno učiteljstvo.

Tako bo češčenje božje matere postalo solidnejše in čistejše. Marija, ki je bila prva posnemalka Kristusova, pa bo vzvišen vzor tudi današnjemu človeku. Zvestoba božji besedi, zvestoba svoji poklicnosti, duh ljubezni in služenja, dejavno sodelovanje pri delu odrešenja — to so vzori za vse čase in vse narode. Tako češčenje nas bo varovalo pomanjkljivosti v Marijinem češčenju: površne lahkovernosti, brezplodne sentimentalnosti, ozko-srčnosti, pretiravanja in neutemeljenega zanašanja na legendarne pravice.

Tretje poglavje govori o dveh pobožnostih, ki jih je Sv. sedež večkrat priporočal: o angelovem češčenju in o rožnem vencu. Papež želi, da bi tudi v današnjih razmerah ne opuščali angelovega češčenja. Obširno govori o rožnem vencu. Znanstvene raziskave zadnjih let so odkrile značilnosti rožnega venca, njegovo evangeljsko in kristološko osnovo — saj so skrivnosti vzete iz evangelja, iz Jezusovega življenja. Rožni venec je obenem hvalna in prošilna molitev, zraven pa premišljevanje. Brez premišljevanja bi bil rožni venec kakor telo brez duše in bi postal le mehanično ponavljanje molitvenih obrazcev. Nekateri so želeli, da bi rožni venec razglasili za liturgično molitev, a rožni venec ima svoje pobožnosti in značilnosti, pomaga nam pa liturgijo bolj razumevati in živeti in nje. Ni prav, če bi rožni venec molili med bogoslužnimi opravili. Dokument posebno priporoča rožni venec v družini, ker je družina »domača Cerkev«.

Konec aprila občni zbor SLG iz Trsta

Na zadnji seji odgora Slovenskega ljudskega gibanja iz Trsta, ki je bila pred velikonočnimi prazniki, je bil določen datum za redni občni zbor, ki bo v petek 26. aprila ob 20. uri na sedežu v ulici Donizetti 3-I.

Občni zbor bo posvečen v glavnem obravnavi sedanega političnega trenutka ter vloge katoliške politične skupine v javnem življenju v zamejstvu. Obenem bo treba preveriti organizacijsko obliko sedanega dela. Zato bo občni zbor prav gotovo trden mejnik v boju za našo narodnost in človeške pravice.

Odbor je tudi sklenil, da bo zaradi velikonočnih praznikov opustil razpošiljanje vabil po pošti in se poslužil časopisja in drugih oblik obveščanja.

Za gotovo lahko pričakujemo, da se bodo tega zbora udeležili vsi tisti, ki jim je pri srcu samostojno politično delovanje ter nesebična skrb za naš razvoj in napredek.

Sestanek o vpadnicah v Trst

Na sedežu Slovenske skupnosti je bil 4. aprila sestanek med vodstvom Slovenske skupnosti in odborom, ki ga sestavljajo prebivalci Barkovelj, Grete, Sv. Jakoba, Sv. Ane in drugih krajev, ki so prizadeti zaradi nameranih gradenj velikega cestnega omrežja.

V daljšem razgovoru je prišla na dan vsa problematika okrog teh načrtanih gradenj, to je tako imenovane severne in južne vpadnice. Posebna pozornost je bila posvečena prav slednji, to je južni vpadnici, saj je ta že dalj časa v ospredju zanimanja in zaskrbljenosti prizadetega prebivalstva.

V zvezi s tem je zastopstvo Slovenske skupnosti (Harej, Stoka in Mlajč) obrazložilo delegaciji prizadetih krajev vse korake, ki jih je Slovenska skupnost storila in jih namerava še storiti v tem vprašanju, tako v okviru strank leve sredine kakor tudi v samostojnih akcijah.

Na sestanku je prišla do izraza predvsem zaskrbljenost zaradi razlašanja, tako zemljišč kot stavb, kar bi nedvomno hudo prizadelo tamkajšnje prebivalstvo, slovensko narodno skupnost pa še posebej.

Vodstvo Slovenske skupnosti je zagotovilo delegaciji ves svoj trud in politični vpliv v korist prizadetega prebivalstva, katerega narodnostne, socialne in ekonomske koristi morajo biti zaščitene s strani odgovornih organov.

Prvi samostojen koncert ansambla »Kondor«

Pomlad se je razbohotila v vsem svojem lesku; kaj mikavno je iti v naravo na sprehode in krajše izlete. Človeka nekako poleni prvo pomladansko sonce; ansambel Kondor pa si je prav v tem času krepko zavihal rožave in pripravil svoj prvi samostojni koncert v bazoviški kinodvorani predzadnji nedeljo v marcu, v četrtek 4. aprila pa je z istim sporedom gostoval v Boljuncu.

Bazovski kinodvorana kot tudi boljunski Dom sta se za to priložnost napolnila kot že dolgo ne. Ves spored je sproščeno stekel in žel navdušeno odobravanje občinstva. Na svoj račun so prišli mladi in manj mladi. Vsi so se laskavo in pohvalno

izražali o prireditvi in posebno o novostih, ki jim jih je nudil ta mladi in nadarjeni ansambel, ki je veliko gostoval po naših krajih in nastopal tudi na zamejskem tekmovalstvu v Steverjanu ter odnesel nagrado.

V čem pa je bila novost? Ansambel se poskuša v starih in novih višah; rad seže po narodni glasbi, pa tudi po domačih pesmih. Duša vsega delovanja je mladi in agilni akademik Boris Grgič, kateremu drugi pridno pomagajo in zavzeto sledijo. Izredno je iznajdljiv in dobre zamisli mu ne manjkajo. Koncert je popestril tudi prijeten nastop mladih plesalk — ali bolje plesalk silhuete —, ki nam za zaslonom in z igro senc predstavljajo najmodernejše plesne in modno revijo. Med eno in drugo pesmijo pa vskočijo humoristi, ki poskrbijo nato v glavnem odmoru za četrt ure zdrave zabave z enodejanko »Študent pred sodiščem«.

Ves spored je bil skrbno izbran in dobro izdelan. Prav bi bilo, da bi priredili še več gostovanj po naših vaseh na Tržaškem in Goriškem. Res bi bilo škoda ne izrabiti ugodne priložnosti, kot bi bilo tudi škoda, da gre v pozabo veliko lepih pesmi, ki so jih fantje naštudirali in res dobro podali ob raznih priložnostih skupno z ženskim sektetom Planika, ki je nastopil na obeh gori omenjenih večerih.

Vse pa tudi že vabimo na prvomajsko proslavo v Bazovico, ki je edina slovenska proslava na Tržaškem, v Slomškov dom, kjer boste, poleg drugega, lahko prisluhnili poskočnim ritmom tega mladega ansambla.

Spominska proslava na Opčinah

Ob 30-letnici ustrejitve 71 talcev na openškem strelišču je bila v nedeljo 7. aprila spominska svečanost. Na kraju pokola se je zbralo več tisoč ljudi, med njimi predstavniki borčevskih organizacij. Ob začetku slovesnosti je spregovoril inž. Stevo Rodič iz Bosne, ki se je edini rešil iz skupine ustrelenih.

Sledila sta govora pokrajinskega tajnika ANPI Dušana Košute in senatorja KPI Umberta Terracinija. Oba govornika sta se spomnila na čase oboroženega upora proti fašizmu ter prešla na sedanje politično stanje. Oba sta se tudi dotaknila problema cone B. Dušan Košuta je tu jasno povedal, da je bil problem rešen že pred 20 leti, senator Terracini pa je previdno izjavil, da noče zavzemati stališča v prid tej ali oni strani, ker ni dovolj poučen o zadevi.

Združenje slovenskih študentov medicine v Trstu

Verjetno javnosti še ni znano, da obstaja to novo združenje. Nastalo je iz precej utilitarističnih razlogov, da bi vzdrževalo stike s Slovenskim zdravniškim društvom in z medicinci iz Ljubljane. Ti so namreč ponudili medicincem iz zamejstva možnost za poletne prakse v raznih zdravstvenih ustanovah v Sloveniji; poleg tega so izrazili pripravljenost, da nam bodo zastoj pošiljali reviji »Zdravniški vestnik« in »Medicinski razgledi«.

Da bi vse to uredili, smo sklicali skupaj študente medicine v Trstu (vseh nas je več kot 50) in ustanovili svoje združenje. Do sedaj smo zbrali naslove vseh naših kolegov, dobili smo prostore za sestanke, imeli smo tudi dva sestanka s študenti iz zastopnikom.

Tisti, ki so imeli na skrbi, da bi do srečanja prišlo, so v tem uspeli. Ni nasicer sprejel patriarha osebno, pač pa vikarni episkop za sofijsko metropolijo Joan, ki je neke vrste patriarhov pomožni škof.

Potem ko smo si ogledali katedralo Aleksandra Nevskega, smo se zbrali pred poslopjem Sv. sinoda. Iz svoje srede smo izbrali delegacijo nekaj moških, v kateri so bili Tržačani in Goričani enakovredno zastopani. Ženske udeleženke pa so morale ostati zunaj na trgu, kajti v pravoslavni Cerkvi še ni prodrla zapadnoevropska in koncilski miselnost, ki vidi v ženski enakovrednega vernika.

Najprej nas je ob vходу sprejel patriarhov tajnik arhimandrit Dometijan, ki nas je potem pospremil v gornje prostore. Tam je potem prišlo do srečanja z episkopom Joanom. Najprej je msgr. Turk razložil namen našega obiska.

V odgovoru je episkop Joan dejal, da tudi bolgarske Cerkev teži po edinosti, ki pa naj bo predvsem v tem, da bomo vsi Kristusa posnemali v njegovi ljubezni. Če

V nedeljo 21. aprila ob 17. uri bo nastopil v Baragovem domu v Ricmanjih amaterski oder Prosek-Kontovel z veseligrjo

Thomas Brandon

CHARLEYEVA TETA

Ljubljane in pred kratkim še zelo uspelo srečanje-piknik z njimi na Nanosu.

Ker se nam zdi prav, da ostanemo še naprej povezani, mislimo še utrditi svoje združenje z raznovrstnim delovanjem. Kot prvo akcijo imamo na programu kvalitetno predavanje, na katero vabimo vse medicince in ostale študente, seveda pa tudi vse zdravnike in še vse druge, ki jih stvar zanima.

Predavanje bo v sredo 24. aprila ob 19.30 v mali dvorani Kulturnega doma v Trstu. Predaval bo rektor ljubljanske univerze akademik prof. dr. Jancz Milčinski o temi: Zdravniška veda in kodeks etike zdravstvenih delavcev. Predavatelj je mednarodno priznan strokovnjak za sodno medicino.

Kraška hiša

Od preteklega tedna dalje je Kraška hiša zopet odprta obiskovalcem, z njo tudi Kraška galerija. Kot prvi razstavlja Robert Hlavaty, odprtje njegove razstave je bilo 11. aprila. Razstavljene slike prikazujejo kraške motive, nekaj del smo že videli, veliko pa je tudi novih. Razstava bo odprta do konca maja.

Kot je povedal predsednik zadruga »Naš Kras« Egon Kraus, bo letos v Kraški galeriji kar šest razstav. Vsako nedeljo bo možen ogled Kraške hiše. Lani jo je obiskalo nad 10.000 ljudi.

»Bolha v ušesu«

V okviru letošnjega abonmaja SS gledališča je v Kulturnem domu v Trstu gostovalo Mestno gledališče iz Ljubljane z delom Georgesa Feydeauja »Bolha v ušesu«. Kot pove podnaslov, je to vodevilska komedija, torej odrska zvrst lahkotnejšega značaja, ki hoče občinstvo poceni zabavati. Za dosego tega cilja se je francoski komediograf Feydeau poslužil različnih pripomočkov: običajne zamenjave oseb, naravnost vrtočnega spreminjanja dogodkov in situacij, bolj ali manj dvoumnih dvotipov, glasbenih vložkov itd. Od take zvrsti ne moremo pričakovati veliko, kljub temu je igra marsikoga razočarala in z dolgočasila. In to kljub blesteči igri izvajalcev, ki zaslužijo s te strani vse priznanje.

Poklon avstrijske mladine za veliko noč

Avstrijska otroška mladina je za letošnjo veliko noč razdelila okoli sto tisoč šopkov rož po bolnišnicah in domovih za stare ljudi in ljudem na ulicah. S tem je hotela opozoriti ljudi na veselo oznanilo vstajenja Gospodovega. Cvetlice so otroci sami nabrali.

Srečanje škofov nemškega jezika

23. septembra letos se bodo zbrali v Salzburgu vsi škofoje nemškega jezika. Prišli bodo na proslavo 1200-letnice posvetitve salzburske stolnice, obenem pa bodo odobrili dokončni misal za bogoslužje v nemškem jeziku.

Tudi letos bo prvomajsko slavlje v Bazovici. Prireja ga „Slomškov dom“, ki vabi vse zavedne Slovence!

Naši mladinski zbori

Goriški mladinski zbor poje na Minicelijanki 1974

Tudi mladinski zbor iz Doberdoba se je na Minicelijanki lepo predstavil

Na »Minicelijanki 1974« je med drugimi nastopil še mladinski zbor iz Štandreva pod vodstvom Elvire Chlabal

JOZE JURAK

EKUMENSKO POTOVANJE V BOLGARIJO

(7)

Prvič so Bolgari dobili svojega patriarha v času drugega bolgarskega kraljestva (1186-1396). Patriarh je tedaj imel svoj sedež v prestolnici teganje bolgarske države v Tnovem.

Ko so Turki uničili bolgarsko državo, je z njo propadel tudi bolgarski patriarhat. Turki so deželo v verskem oziru spet podredili Bizancu in tako je ostalo do konca prve svetovne vojne. Potem pa sta se tako srbska kot bolgarska Cerkev osamosvojili in dobili vsaka svojega patriarha.

Sedanji patriarh se imenuje Maksim. Nasledil je patriarha Cirila, ki je predlanskim umrl v visoki starosti. Ker smo šli na pot z ekumenskimi razpoloženjem, je bilo naravno, da smo poiskali možnost, srečati se s samim patriarhom ali njega

nas bo družil Kristus, se nam niti ne bo zdelo tako važno, koga na zemlji priznavamo za svojega verskega poglavarja. Predvsem se moramo vsi kristjani medsebojno spoštovati in biti drug do drugega strpni.

Iz vsega govorjenja je bilo razvidno, da bolgarska Cerkev ne razmišlja o kakih formalni združitvi z Rimom. Je pač tako, da Rim pomeni ne le sedež papeža, ampak neko miselnost, ki je vzhodnemu človeku in tudi bolgarskemu tuja. Preveč stoletij smo stali na različnih bregovih, da bi mogli sedaj kar naenkrat plavati v isti reki.

Episkopu Joanu smo še zastavili nekaj vprašanj o vplivu vere na sedanjo bolgarsko stvarnost. Dejal je, da je v mestih vpliv vere skoro neznamen, na deželi pa še močan; da so župnije v glavnem še zasedene; da oblast socialno skrbi za duhovnike; duhovna akademija, neke vrste teološka fakulteta, kar uspešno deluje in ima zadostno število slušateljev; oblast vidi v bolgarski Cerkvi nekaj, kar trenutno ne gre uničevati. Seveda pa je stališče oblasti uradno do vere tako odklonilno kot po vseh komunističnih državah.

Spomenik ruskemu carju Aleksandru II., ki je v letih 1877-78 pripomogel k osvoboditvi Bolgarije izpod turške jarma

Spoznali smo, da ko delamo ekumenske stike, ne smemo ponujati naše zamisli o zedinjenju, ker bi to rodilo odpor, temveč le posredovati našo zavzetost, da bi po Kristusu vsi postali eno. Poslovili smo se z željo, da bi vsi stalno delali za krščansko edinost in se vrnili med svoje, ki so nas na trgu potrpežljivo čakali. Zasedli smo spet naš avtobus, da si ogledamo še druge zanimivosti mesta.

NA KRIZIŠČU TREH AVENIJ

S trga Aleksandra Nevskega smo zavili na boulevard Ruski. Skoro smo dospeli na veliko križišče, kjer se prečka Ruski boulevard z boulevardom Tolbuhin in Volgograd. Kot je razvidno iz imen, so vse velike avenije v Sofiji imenovane po Sovjetski zvezi. Maršal Tolbuhin je leta 1944 s svojimi četami pregnal Nemce iz Bolgarije, Volgograd pa je nekdanji Stalingrad oz. v carskih časih mesto Caricin, ob katerem so Nemci v februarju 1944 doživeli uničujoč poraz, ki je postal začetek konca njih vojaške moči.

(Drugič naprej)

Karlovčani ponovno na Goriškem

Kulturno prosvetno društvo »Triglav« iz Karlovca, ki je pred leti že gostovalo v Katoliškem domu, bo zopet prišlo na Goriško z novim programom. Izvajal ga bo harmonikaški orkester, vokalni oktet, tamburaški orkester in baletna skupina.

Karlovčani bodo nastopili v soboto 27. aprila ob 21. uri v župnijskem domu v Doberdobi, v nedeljo 28. aprila pa na »Prazniku firtalje« v Rupli. Če bo slabo vreme, bo nastop v Katoliškem domu v Gorici.

Urednik »Katoliških misijonov« Ladislav Lenček v Gorici

Na obisk je prišel za kratek čas med nas g. Ladislav Lenček, ki sicer ni misijonar v pravem imenu besede, spada pa vendar k družini slovenskih misijonarjev, ker zanje najbolj skrbi. On je po naselitvi v Argentini leta 1948 prvi začel misliti na ponovno izdajanje revije »Katoliški misijoni« in na povezavo s slovenskimi misijonarji širom po misijonarskih deželah. Tako mu je uspelo, da je poiskal najbrž vse slovenske misijonarje in misijonarko, ki delujejo tudi kot člani raznih neslovenskih redovnih družb in ki zanje nismo nič vedeli. Poleg tega redno vsako leto zbira darove za vse slovenske misijonarje in jim pošilja pomoč, ki se nabere med letom iz nabirki slovenskih rojakov po vsem svetu izven Slovenije; med temi so tudi tržaški in goriški Slovenci. Zato ga smemo res imenovati »očeta« sedanjih slovenskih misijonarjev.

Na svojem obisku v Evropi se bo ustavil tudi v Trstu, kjer bo v nedeljo 21. aprila imel predavanje s skioptičnimi slikami v Marijinem domu v ul. Risorta ob 17. uri.

Naslednji dan, v ponedeljek 22. aprila bo prišel v goste v Gorico. Ob 19.30 pa bo maševal v Cerkvi sv. Ivana, ob 20.30 pa bo imel v mali dvorani Katoliškega doma predavanje s skioptičnimi slikami o slovenskih misijonarjih.

PESTER PROGRAM

ki bo obsegal petje, dve šaloigri, igranje na klavir, orgle in harmoniko. Vstop prost.

Vabljeni!

Moški zbor »Mirko Filej« na pikniku v Ušjah

Tudi letos na velikonočni ponedeljek so pevci moškega zbora »Mirko Filej« pripravili svojim boljšim polovicam, družinskim članom in prijateljem veselo in pristrčno srečanje v Ušjah nad Rubijami. Zbrali smo se že v dopoldanskih urah na prijaznem prostoru ter preživeli nekaj nepozabnih ur v razigranem pomenku, brčanju žoge, raznih igrar ter nazadnje vlečenju vrvi. Veselega razpoloženja, katero so podprli pečeni piščanci in klobase, zalilo pa dobro vino z Oslavja, je bilo res na pretek. Vsak je pomagal, kakor je mogel in znal; rezultat je bila želja, naj bi podobna srečanja ne bila samo enkrat na leto, temveč vsaj dvakrat.

Organizatorji so veseli, da je ta dan v zeleni naravi in dobrem zraku lepo potekel in to jim daje pogum, da bodo skušali ugoditi gornji želji. Saj je končno korist vse naše skupnosti, da ta zbor uspeva in se razvija ter množi.

Ob tej priložnosti se tudi od srca zahvaljujemo g. Mihi Tomšiču, ki nam je velikodušno in prijazno dal na razpolago prostor za piknik.

Bili smo v Osojah

Slovenska župnija v Gorici je priredila letos lepo uspelo romanje v »Emavse«. Za cilj romanja smo izbrali Osojski samostan ob istoimenskem jezeru.

V polno zasedenem avtobusu smo se na velikonočni ponedeljek odpeljali že navsezgodaj iz Gorice proti Vidmu in nato dalje do Zabcne, kjer smo imeli v tamkajšnji cerkvi sv. mašo. Maševal je voditelj romanja msgr. F. Močnik. Na meji ni bilo zaprek in kmalu smo se ustavili v Beljaku za enourni ogled mesta. Vse je bilo v cvetju in zelenju, povsod se je prebujala pomlad.

Od Beljaka do Osojskega jezera ni daleč, zato smo kmalu čez poldne že zagledali širno plan jezera. Za to priložnost

smo se naučili tudi Aškerčevo balado »Mutec Osojski«, ki smo jo večkrat med potjo zapeli od prve do zadnje kitice. Ni se nam bilo zato težko živeti v žalostno usodo poljskega kralja Boleslava, ki je z mečem prebodel srce škofu Stanislavu. Po tem strašnem zločinu ga je začela peči vest in šel je v Rim prosit odpuščanja. Ko ga je zadobil, se ni vrnil domov. Naložil si je prostovoljno pokoro in kot mutast brat služil sedem let menihom v osojskem samostanu. Nihče ni v njem prepoznal poljskega kralja Boleslava. Sele na smrtno uro je spregovoril in pred vsemi izpovedal svoj zločin. Pokopali so ga ob cerkvenem zidu in kdor obišče osojski samostan, bo na levi strani cerkve našel ograjeni grob poljskega kralja, katerega so obnovili častniki poljske Andersove armade.

Ogledali smo si cerkev, ki je zelo velika baročna umetnina. Radi bi se dalj časa ustavili v cerkvi, a smo morali ven, ker je bila ob tisti uri v cerkvi poroka in smo s svojo pričujočnostjo motili potek obredov. Ob jezeru je bilo prijetno toplo, čeravno so bili okoliški hribi še v snegu.

Vrnili smo se mimo Baškega jezera, nad katerim se dviga mogočna Kepa. Tostan meje smo se ustavili še v ukvinski cerkvi, ki je poleg žabniške edina v Kanalski dolini, kjer se še sliši slovenska beseda v Cerkvi.

Rupa

*Tam ob Vipavi, tih in mirni,
tam ob podnožju sivega Krasa,
kjer teniš bori v vetru bučijo,
kjer slavček pesmi drobi brez pokoja,
tamkaj je moja rodna vasica,
tam so mi bratje in sestre po rodu,
tam še slovenska pesem živi...*

Kamenčki

Groba žalitev slovenskega ljudstva

List »Il Meridiano di Trieste« (4. aprila 1974) je v članku »I partiti divorzisti« objavil za slovensko ljudstvo zelo žaljivo izjavo komunističnega predstavnika Stojana Spetiča. Govorec o razporoki je Spetič izjavil, da je med Slovenci »precej razširjena patriarhalna miselnost, pojmovanje družinske enotnosti, ki je tipično za podediško prebivalstvo. Dva bosta predmeta, ki ju bomo v prilog razporoke razvijali med slovensko manjšino: prvi bo političnega značaja: naglašali bomo antifašizem in dolžnost, da ne glasujemo tako kakor fašisti; drugi bo povezan z dolžnostjo, da ščitimo pravice manjšin: če danes hočemo preprečiti manjšini, da se razporoči, bodo pozneje morda hoteli narodni manjšini preprečiti, da bi govorila v svojem jeziku.«

Ta izjava je predvsem globoko žaljiva za slovensko ljudstvo, ker proglašja njegovo miselnost za zaostalo, nevedno, kmetavarsko. Če je slovensko ljudstvo ostalo v zgodovini in če se je slovenska manjšina v Italiji ohranila kljub fašističnemu zatiranju, se je to zgodilo, ker smo ostali zvesti svojemu slovenskemu mišljenju in čustvovanju, svojemu značaju in jeziku: zvesti slovenski duši! Kdor bi hotel danes ubiti slovensko dušo, ugasiti slovensko mišljenje, izkriviti slovenski značaj, uničiti vse to, kar je Slovence reševalo v zgodovini in jim bilo nadvse sveto: zakonska zvestoba, družinska enotnost, krepostna vzgoja otrok in mladine, ni vreden slovenskega imena.

Spetičeva izjava na kaj oduren način pove, kako bodo pri tem referendumu prevarili slovensko manjšino v Italiji:

1. Kdor voli za razporoko, je proti fašizmu, kdor voli za enotnost družine, je fašist. Iz tega sledi, da smo bili Slovenci v vsej naši zgodovini — fašisti! Bili smo pač vedno za nerazdružnost družinske skupnosti. Le kaj imajo naše družine opraviti s fašisti? Le kaj imajo naši dobri zakonci, ki črpajo iz svoje zakonske zvestobe moč za težki življenjski boj in ki v krogu svojih otrok najdejo košček raja, opraviti s fašizmom?

2. Če danes preprečiš redkim, manjšini, razporoko, bo jutri Italija preprečila slovenski manjšini uporabo slovenskega jezika. To je prava mojstrovina logike in biser unske bistrine! Le kaj imajo opraviti italijanski razporočenci, aristokratje, filmski igralci, buržuazija z jezikom slovenske manjšine v Italiji?

Čudimo se Primorskemu dnevniku, da je s tako zavzetostjo postal glasnik Spe-

PEVSKI ZBOR RUPA-PEC
priredi v nedeljo 28. aprila popoldne v Rupli na novem prostoru ob cerkvi tradicionalni

PAZNIK FRTALJE SV. MARKA

Nastopili bodo:

- Otroci otroškega vrtca iz Rupe;
- Osnovnošolski otroci iz Rupe;
- Mešani pevski zbor Rupa-Peč;
- Moški pevski zbor Rupa-Peč;
- Kulturno prosvetno društvo »Triglav« iz Karlovca s pestrim in zanimivim programom.

Ves dan bo deloval dobro založen buffet z domačimi jedili. V primeru slabega vremena se bo praznik vršil eno naslednjih nedelj v mesecu maju.

Da bi ta naša slovenska pesem in govorica na veke ostala živa, bo tudi letos v Rupli, v tej simpatični vasi ob Vipavi, vaški praznik, ki je dobil ime »Frtalje sv. Marka«. Ta praznik na pragu cvetoče pomladi že nekaj let privablja naše ljudi od blizu in daleč, saj je izraz svetlega idealizma in zagona naših fantov in mož, ki mnogo žrtvujejo, da do tega praznika pride.

Letos bo leseni oder nadomestila lepa cementna plošča, kar bo pripomoglo, da se bo dalo vse točke boljše izvesti. Poleg več domačih zborov bodo letos prišli v goste člani kulturnega prosvetnega društva »Triglav« iz Karlovca, ki bodo izvajali zelo pester in razgiban program.

Razen kulturnega dela sporeda bo obiskovalcem na voljo tudi dobro založen buffet z jedili in pijačo. Seveda bo glavna privlačnost domača »frtalja«, narejena iz prijetno dišečih zelišč.

Ce bo še vreme naklonjeno, potem ni dvoma, da bo v nedeljo 28. aprila popoldne Rupa postala shodni kraj naših rojakov s tostran in onstran meje.

tičeve »modrosti«. V velikonočni številki je isti list, govorec o razporoki, zapisal: »Klerikaleci in fašisti bi hoteli tej manjšini (zagovornikom razporoke) odrekat nje pravice, ki ne ogrožajo pravic večine prebivalstva. Na enak način bi lahko kasneje odpravili demokratične ustavne pravice, sindikalne svoboščine in kar se narodnosti tiče, tudi pravice uporabe lastnega jezika.«

Neverjetno, kaj vse lahko proizvedejo razgreti možgani, če jih ne vodijo več zdrava pamet, naravna poštenost in volja do resnice. Malo močnejše argumente v korist ohranitve razporoke pa bi Spetič et comp. le lahko nudili svojim rojakom. Ali res mislijo, da smo trop budal, ki sprejmemo vse, kar se skuha v rdeči kuhinji?

J. Z., Gorica

»Slovenski koordinacijski odbor proti ukinitvi razporoke«

»Med Slovenci v Trstu je avtonomno prišlo do ustanovitve »Slovenskega koordinacijskega odbora proti ukinitvi razporoke«, v katerem sodeluje več vidnih slovenskih katoličanov okrog revije »Most«, predstavnikov mlajših katoliških sil v Slovenski skupnosti in drugi. Koordinacijski odbor se je sestal ta teden in je razpravljal o programu dela. Dogovorili so se za več sestankov in predavanj, ki jih bodo priredili po slovenskih vaseh. Dogovorili so se tudi za oblike nastopa po tisku in za način kampanje, ki bo z njihove strani usmerjena predvsem na obravnavo verskih vprašanj, ki so povezana z razporoko.«

Tako je poročal Primorski dnevnik 13. aprila letos.

Upamo, da nam bo Primorski dnevnik kaj kmalu povedal, kako ta odbor tolmači nauk drugega vatikanskega zbora, ki je med drugim izjavil o zakonu: »Temelje in posebne zakonitosti je globoki skupnosti življenja in ljubezni med zakonci dal Stvarnik; ta skupnost pa se vzpostavi z zakonsko zvezo, se pravi z nepreklicno osebnostno privolitvijo. Tako s človeškim dejanjem, v katerem se zakonca drug drugemu izročita in drug drugega sprejemata, nastane po božji volji tudi pred družbo trdna ustanova. Ta sveta vez je tako zaradi blagra zakoncev in potomstva kakor tudi zaradi blagra družbe odtegnjena človeški samovolji... Po sami svoji naravi sta ustanova zakona in zakonska ljubezen naravnana na roditev in vzgojo otrok ter dosežeta v njih tako rekoč svojo krono... Takšno tesno zedinjenje, obstoječe v medsebojni podaritvi dveh oseb, pa tudi blagor otrok — oboje zahteva popolno zvestobo zakoncev in terja njuno nerazvezno enoto« (Pastoralna konstitucija o Cerkvi v sedanjem svetu).

† dr. Nace Lenček

V sredo 10. aprila je v Gradcu v Avstriji umrl dr. Nace Lenček. Rodil se je 18. julija 1907 v Ljubljani. Po maturi na klasični gimnaziji v Ljubljani je šel v Rim študirat filozofijo in teologijo. Za duhovnika je bil posvečen 25. oktobra 1931. Po vrnitvi v Ljubljano je bil nekaj časa prelekt v škofskih zavodih v St. Vidu, nato pa docent in profesor moralne teološke fakulteti v Ljubljani. Med drugo vojno je bil vodja dušnopastirskega urada za vojake domobrance, po vojni pa je skupaj s profesorji in bogoslovci ljubljanske fakultete odšel najprej v Praglio pri Padovi, nato pa v Brixen, kjer je spet poučeval moralno in nekaj filozofskih disciplin. Leta 1948 se je fakulteta (profesorji in bogoslovci) preselila v Argentino, kjer je dr. Nace Lenček ostal na svojem delovnem mestu do 1958, ko se je preselil v Evropo, v Nemčijo, kamor ga je povabil prijatelj iz študijskih let v Rimu. V Aachenu je vodil dom za škofijske duhovnike, obenem pa prva leta še poučeval na cerkveni socialni šoli za ženske poklice. Lansko leto poleti je šel v pokoj in se nastanil v Gradcu pri svoji sestri.

Pokojni profesor je bil plemenit duhovnik, zvest Slovenec, dober človek. Vedrina značaja mu je pomagala, da je znal bolezn in preizkušnje življenja prenašati ne da bi tožil. Živel bo v lepem spominu mnogih slovenskih duhovnikov doma in v tujini. Saj je bil mlajšim kot profesor, sobratom kot duhovnik in vsem kot prijeten družabnik poznan in priznan.

Kateheti v Italiji

V italijanskih šolah poučuje verouk 13.634 katehetov. Večinoma so to duhovniki, a zadnje čase se jim vedno bolj pridružujejo versko izobraženi laiki.

OBVESTILA

Prihodnji teden

izidemo že v sredo

Ker je prihodnji teden v četrtek 25. aprila državni praznik in torej dan počitka, bo naš list izšel že dan prej, to je v sredo 24. aprila, paginacija lista pa bo v torek 23. aprila popoldne.

Obred sv. maziljenja in letošnje šmarnice lahko dobijo dušni pastirji, kot navadno, pri članu medškofijske liturgične komisije v Gorici.

Slovensko ljudsko gibanje iz Trsta bo imelo svoj redni občni zbor v petek 26. aprila ob 20. uri na sedežu v ulici Donizetti 3-I. Delo občnega zbora bo potekalo po običajnem dnevnem redu. To obvestilo velja tudi kot vabilo.

Ob odprtju osebne razstave bo posvetilo Društvo slov. izobražencev v Trstu ponedeljkove večer akademskemu slikarju A. Cernigoju. Večer bo v dvorani Slovenske prosvete, ul. Donizetti 3-I v ponedeljek 22. aprila ob 20.15.

V svetoivanskem Marijinem domu v Trstu bo v nedeljo 21. aprila ob 17. uri vesel popoldan, ki ga prireja ansambel Kondor iz Bazovice s pevskimi Planike iz Gropade, plesalno skupino in humoristi.

Deveti abonmajski koncert Glasbene Matice - Trst bo v soboto 20. aprila ob 20.30 v Kulturnem domu v Trstu. Nastopili bodo orkester in solisti ljubljanske Opere. Rezervacija in prodaja vstopnic je v pisarni Glasbene Matice, ul. R. Manna 29, tel. 418-605 in eno uro pred pričetkom koncerta pri blagajni Kulturnega doma.

Mali oder SSG bo uprizoril v Kulturnem domu v Trstu igro Miguela Angela Asturias »Torotumbo« in sicer v petek 19. aprila ob 16. uri; v nedeljo 21. aprila ob 16. uri in v četrtek 25. aprila ob 17. uri.

V kinodvorani »Iris« na Proseku bo SSG iz Trsta uprizorilo v soboto 20. aprila ob 20.30 burki J. Stoke »Mutasti muzikant« in »Ne kliči vraga«.

Pravljica igra »Pepelka« bo v Kult. domu v Trstu v torek 23. aprila ob 15.30.

Hranilnica in posojilnica na Opčinah sklicuje v četrtek 25. aprila ob 10. uri zjutraj v društvenih prostorih redni občni zbor svojih članov.

V ponedeljek 22. aprila bo prišel na obisk v Gorico urednik revije »Katoliški misijoni« g. Ladislav Lenček iz Buenos Airesa.

Ob 19.30 bo imel sv. mašo v cerkvi sv. Ivana, ob 20.30 pa v mali dvorani Katoliškega doma skioptično predavanje o slovenskih misijonarjih.

Vsi prijatelji misijonske dejavnosti toplo vabljeni!

RADIO TRST A

Poročila: 7.15 (samo ob delavnikih), 8.15, 11.30 (samo ob delavnikih), 13.15, 14.15, 17.15 (samo ob delavnikih), 20.15 in 23.15. Dejstva in mnenja: 14.30 (samo ob delavnikih).

Sport: (dnevno) ob 20.00 uri.

Spored od 21. do 27. aprila 1974

Nedelja: 9.00 Sv. maša iz župne cerkve v Rojanu. 9.45 Komorna glasba. 11.15 Mladinski oder: »Sussi in Biribissi«. 12.00 Nabožna glasba. 12.15 Vera in naš čas. 12.30 Naša gospa. 13.00 Kdo, kdaj, zakaj... 15.45 »Zaljubljen v nemogoče«. Drama. 17.00 Sport in glasba. 18.00 Nedeljski koncert. 20.30 Sedem dni v svetu. 20.45 Pratika. 22.10 Sodobna glasba. 22.30 Nežno in tiho.

Ponedeljek: 11.40 Radio za šole. 12.00 Opoldne z vami. 14.30 Pregled slov. tiska v Italiji. 17.00 Za mlade poslušavce. 18.15 Umetnost... 18.30 Radio za šole. 18.50 Glas in orkester. 19.10 Odvetnik za vsakogar. 20.35 Slovenski razgledi.

Torek: 11.35 Pratika. 17.00 Za mlade poslušavce. 18.15 Umetnost... 18.30 Komorni koncert. 19.10 Zgodbe F. Mikuletiča. 19.20 Za najmlajše. 20.35 Mozart: »Čarobna piščala«, opera. 22.05 Sproščenje ob glasbi.

Sreda: 11.40 Radio za šole. 12.00 Opoldne z vami. 17.00 Za mlade poslušavce. 18.15 Umetnost... 18.30 Radio za šole. 18.50 Koncert. 19.10 Higiena in zdravje. 19.20 Zbori in folklor. 20.35 Simfonični koncert. 21.00 Za vašo knjižno polico. 21.55 Pesmi za vse.

Četrtek: 8.30 Revija popevk. 9.00 Glasba v praznično jutro. 10.00 Druga svetovna vojna v spominih otrok. 10.20 Simf. glasba. 11.00 Znanje melodije. 11.35 Slovenski razgledi. 15.45 Pesmi odprdnega gibanja. 16.15 Lahka glasba. 17.00 Za mlade poslušavce. 18.30 Skladatelji naše dežele. 19.10 L. Ariosto. 19.25 Za najmlajše. 20.30 »Ljudje v viharju«. 22.00 Pesmi brez besed.

Petek: 11.40 Radio za šole. 12.00 Opoldne z vami. 17.00 Za mlade poslušavce. 18.15 Umetnost... 18.50 Sodobni slov. skladatelji. 19.10 B. Pahor: »Bolničar Janoš«. 20.35 Delo in gospodarstvo. 20.50 Koncert. 21.20 V plesnem koraku.

Sobota: 11.35 Poslušajmo spet. 15.45 Avtoradio. 17.00 Za mlade poslušavce. 18.15 Umetnost... 18.30 Koncertisti naše dežele. 19.10 Jamarski klub Kraški krti. 19.25 Revija zborovskega petja. 20.35 Teden v Italiji. 20.50 »Trentarski lovec Spik in medved«. Pripoved. 21.30 Vaše popevke.

LJUBLJANSKA TV

Spored od 21. do 27. aprila 1974

Nedelja: 9.30 Vojna in mir. 11.05 Otroška matineja. 12.35 Nedeljsko popoldne. 18.25 »Tujec je opasal pištolo«, film. 21.35 Mongolija.

Ponedeljek: 17.50 Moko, moko... 18.30 Na daljnem severu. 20.35 »Solnice«, drama.

Torek: 17.50 Jaše k nam zeleni Jurij. 19.00 Prehrana dojenčkov. 19.20 Nemi film. 20.35 Od Rapalla do Londona. 21.25 »Kmetje«, nadaljevanka.

Sreda: 17.45 »Beli kamen«, film. 19.20 Stari mojstri. F. Robba. 20.40 »Maček v vreči«, film. 22.25 Nogomet Atlético-Celtic.

Četrtek: 17.25 »Zlati cekini«. 18.10 Kiti, delfini in človek. 19.15 Po sledih napredka. 20.40 »Vest in pločevina«. 21.15 Brkini dancs.

Petek: 18.30 Maroltovci praznujejo. 21.50 Film.

Sobota: 18.15 Kiti, delfini in ljudje. 20.30 Stirje asi. 21.25 Pravniki. 22.15 Cannon.

DAROVI

Za števerjansko cerkev: družina Terpin s Križišča 50.000 lir.

Za moški zbor »M. Filej« (da se zniža primanjkljaj v blagajni za enotne oblike): N. N. 10.000; N. N. 30.000; N. N. ob drugi obletnici očeteve smrti 15.000; N. N. 6.700 lir.

Za Marijanišče na Opčinah: Regina Bandelj, Trst, 5.000; N. N., Trst, 1.000 lir.

Za Baragov dom v Ricmanjih: družina Vouk-Zlobec 30.000; Marija Mislej v spomin pok. očeta 5.000 lir.

Za cerkev v Ricmanjih: romarica iz Rojana 2.000; Olga Demark ob 25. obletnici očeteve smrti 5.000; Marcela Vatovec 6.500; družina Zulian namesto cvetja na grob Uršule Hrvatčič 1.000 lir.

Vsem plemenitim darovalcem Bog povrni, rajnim pa daj večni pokoj!

OGLASI

Za vsak mm višine v širini enega stolpca: trgovski 70 lir, osmrtnice 100 lir, k temu dodati 12 % davek IVA.

Odgovorni urednik: msgr. dr. Fr. Močnik
Tiska tiskarna Budin v Gorici

Izdaja Katoliško tiskovno društvo